

Bản Hướng Dẫn Cử Tri Dễ Hiểu

GIÚP HIỂU ĐƯỢC CÁC CUỘC BẦU CỬ

BẢN HƯỚNG DẪN NHANH CỦA QUÝ VỊ VỀ:

- Các Ứng Cử Viên
- Các Dự Luật
- Cách Thức Đi Bầu

Hãy đi bầu. Cho
tương lai của quý vị!

Các vấn đề trong cuộc bầu cử này:

- ✓ Ai sẽ là Thống Đốc?
- ✓ Đường sá, trường học, nước và môi trường.
- ✓ Lựa chọn về thuế má, vận động chính trị, và nhiều điều khác.

CUỘC BẦU CỬ CỦA CALIFORNIA • NGÀY 7 THÁNG MƯỜI MỘT NĂM 2006

Các ấn bản MIỄN PHÍ của bản hướng dẫn phi đảng phái này có bằng tiếng Anh, Tây Ban Nha, Hoa, Đại Hàn và Việt. (Quý vị có thể tải xuống được từ trang điện toán tiếng Phi và tiếng Nhật). Dự án này là sự cộng tác của Văn Phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang California, Quỹ Giáo Dục của Liên Đoàn Cử Tri Phụ Nữ của California và Thư Viện Tiểu Bang California, cùng với sự trợ giúp thêm của Hội James Irvine và Hội San Francisco.

www.easyvoter.org/vietnamese

Hàng triệu người dân ở California sẽ đi bầu trong cuộc bầu cử ngày 7 tháng Mười Một, 2006 để chọn người đại diện chính quyền quốc gia, tiểu bang và địa phương. Đây là một cuộc "Tổng Tuyển Cử" có nghĩa là quý vị có thể bầu cho bất cứ ứng cử viên nào thuộc bất cứ đảng phái chính trị nào, không cần biết quý vị đã chọn đảng nào khi ghi danh đi bầu.

Các cử tri cũng sẽ quyết định về 13 dự luật có thể thay đổi luật lệ của tiểu bang. Quý vị cũng có thể thấy các dự luật địa phương trên lá phiếu của quý vị. **Quý vị không phải bỏ phiếu cho tất cả mọi điều.**

Bản hướng dẫn phi đảng phái này bao gồm:

- Lời phát biểu của các ứng cử viên Thống Đốc và Thượng Viện Liên Bang và thông tin về các chức vụ dân cử khác trang 3-7
- Tóm lược của các dự luật tiểu bang trang 8-15

Xin xem lời phát biểu của các ứng cử viên cho các chức vụ toàn tiểu bang khác tại địa chỉ www.easyvoter.org cùng với thêm nhiều thông tin về mỗi vấn đề thuộc tiểu bang trong cuộc bầu cử này.

ĐIỀU GÌ MỚI TRONG CUỘC BẦU CỬ NÀY?

- ★ Một luật mới đòi hỏi quý vị phải chứng minh căn cước khi quý vị ghi danh đi bầu hoặc khi quý vị ghi danh lại. Quý vị phải chắc chắn ghi rõ số bằng lái xe hoặc chi tiết khác về căn cước của mình trên đơn ghi danh. Xin điền đơn này đầy đủ và chính xác, nếu không quý vị có thể bị chậm trễ về việc được ghi tên trên danh sách cử tri tại nơi bỏ phiếu của quý vị.
- ★ Nếu quý vị là người đi bầu lần đầu, quý vị có thể phải xuất trình thẻ căn cước nếu quý vị ghi danh đi bầu bằng thư.
- ★ Nếu quý vị ghi danh đi bầu và không có tên trên danh sách cử tri tại nơi bỏ phiếu được chỉ định của mình, quý vị vẫn có thể bỏ phiếu với "lá phiếu tạm thời." Xin vào địa chỉ www.easyvoter.org để biết thêm về các quyền cử tri của quý vị.

HÃY BÀN LUẬN VỀ CUỘC BẦU CỬ NÀY

Có rất nhiều vấn đề quan trọng trong cuộc bầu cử này. Dù quý vị đồng ý hay không đồng ý về một dự luật đặc biệt nào đó, đây là cơ hội để quý vị suy nghĩ và bàn luận về đề tài rộng lớn hơn – chẳng hạn giao thông, giáo dục hoặc y tế và cách thức chúng ta muốn chính quyền tiểu bang được điều hành. Hãy bàn luận với gia đình và bạn bè để quý vị nghĩ xem những điều gì cần phải làm. Càng nhiều người tham gia thì California càng phản ảnh mục tiêu chung của chúng ta hơn.

ĐỂ CÓ THÊM THÔNG TIN

www.easyvoter.org/vietnamese

Thông tin dễ sử dụng về cách thức đi bầu và điều gì có trên lá phiếu cho các cử tri bỏ phiếu lần đầu và các cử tri bận rộn có bằng nhiều thứ tiếng và chữ in lớn

www.smartvoter.org

Tìm lá phiếu của quý vị và địa điểm bỏ phiếu, với thông tin về các ứng cử viên và các đề luật tiểu bang và địa phương

www.ss.ca.gov/elections

Tập Chỉ Dẫn Thông Tin Cho Cử Tri thật chi tiết bằng nhiều thứ tiếng khác nhau, cùng thông tin về cách thức và thiết bị bầu cử

NHỮNG NGÀY CHÍNH YẾU

- **23 tháng Mười**
Đây là hạn chót để ghi danh đi bầu cho cuộc bầu cử này. Quý vị cần phải ghi danh lại nếu quý vị dọn nhà.
- **31 tháng Mười**
Nếu quý vị muốn bỏ phiếu bằng thư (với "phiếu bầu vắng mặt"), văn phòng bầu cử hạt của quý vị cần nhận được thư yêu cầu của quý vị trước ngày 31 tháng Mười.
- **7 tháng Mười Một năm 2006**
NGÀY BẦU CỬ

Xin xem bìa sau để biết thêm chi tiết về việc đi bầu.

Được bầu cho 4 năm

- Trông coi phần lớn các bộ và cơ quan của tiểu bang
- Phê chuẩn hoặc bác bỏ các luật lệ mới của tiểu bang
- Trình bày ngân sách hàng năm cho Cơ Quan Lập Pháp Tiểu Bang
- Bổ nhiệm các quan tòa và bộ trưởng

ỨNG CỬ VIÊN	LẬP TRƯỞNG	MỤC TIÊU ƯU TIÊN
 <p>Phil Angelides DÂN CHỦ Thủ Quỹ Tiểu Bang Tuổi: 53 Cư ngụ tại: Sacramento</p> <p>www.angelides.com</p>	<p>Tôi đã tạo dựng được doanh nghiệp riêng cho mình, chi trả được lương bổng, và xây dựng được những cộng đồng không phương hại đến môi trường. Trong tám năm là Thủ Quỹ, tôi đã trấn áp được sự gian lận của các công ty, tranh đấu để có được những ngân sách cân bằng, và đầu tư để tạo công ăn việc làm và làm sạch môi trường.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Đầu tư để cho tất cả con em chúng ta được hưởng một nền giáo dục thượng đẳng. • Thông qua những ngân sách công bằng và được cân bằng mà vẫn bảo vệ trường học và vấn đề giao thông. • Bảo vệ phẩm chất đời sống của chúng ta để biến California thành nơi tốt nhất tạo công ăn việc làm.
 <p>Arnold Schwarzenegger CỘNG HÒA Thống Đốc Tiểu Bang California Tuổi: 59 Cư ngụ tại: Los Angeles</p> <p>www.joinarnold.com</p>	<p>Là Thống Đốc tôi đã kéo California thoát khỏi tình trạng gần bị phá sản bằng cách không tăng thuế, giảm cấu trúc thâm thủng, hủy bỏ thuế mới cho xe hơi, và điều chỉnh vấn đề bồi thường tai nạn lao động. Kết quả là 500.000 việc làm mới và những đầu tư đáng kể vào nền giáo dục.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Củng cố các trường học của California để các học sinh của chúng ta được chuẩn bị cho tương lai. • Củng cố và xây dựng nền kinh tế của California để tạo thêm việc làm. • Bảo vệ các gia đình của California với những luật lệ khắt khe để bảo vệ con em chúng ta.
 <p>Edward C. Noonan ĐỘC LẬP HOA KỲ Chủ Nhân Tiệm Bán Máy Vi Tính Tuổi: 58 Cư ngụ tại: Marysville</p> <p>www.ednoonan4gov.org</p>	<p>Tôi là Chủ Tịch Vùng của Đảng Độc Lập Hoa Kỳ và thành viên của Đảng Hiến Pháp Quốc Gia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giảm việc nhập cư bất hợp pháp và trục xuất những cư dân bất hợp pháp. • Phủ quyết những đạo luật vi hiến của cơ quan lập pháp tiểu bang. • Cắt chi tiêu tiểu bang bớt đi 30% mỗi năm.
 <p>Peter Miguel Camejo XANH Cố Vấn Tài Chánh Tuổi: 66 Cư ngụ tại: Folsom</p> <p>www.votecamejo.com</p>	<p>Tôi đại diện cho người dân của California, không phải chỉ riêng người giàu. Tôi hoạt động để bảo vệ môi trường và có kiến thức và kinh nghiệm về những vấn đề ngân sách, hưu bổng và phát triển gia cư với giá phải chăng. Tôi chống đối án tử hình và luật “bắt quá tam”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giáo dục: Hiện nay California tiêu cho mỗi học sinh 600 đô la ít hơn mức trung bình toàn quốc; California có thể tiêu 600 đô la nhiều hơn. • Năng lượng Thay thế: Chúng ta cần phải bắt đầu ngay bây giờ. • Bầu cử tự do ở California: quyết định thắng bại ngay (IRV) và sự đại diện tương xứng.
 <p>Art Olivier TỰ DO Cựu Thị Trưởng/Kỹ Sư Tuổi: 49 Cư ngụ tại: Bellflower</p> <p>www.electArt.com</p>	<p>California cần có một thống đốc có thể nói không cho những chi tiêu phung phí. Là thị trưởng của thành phố Bellflower, tôi đã loại bỏ được việc định thuế hệ thống đèn thành phố và đồng thời cải thiện các dịch vụ qua việc tư hữu hóa và áp dụng thủ tục đấu thầu với giá cạnh tranh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giảm chi tiêu và các khoản thuế. • Bãi bỏ những phúc lợi công cộng cho người nhập cư bất hợp pháp. • Chấm dứt nạn kẹt xe bằng cách sử dụng tất cả các thuế xăng, thuế lưu hành xe và thuế bán hàng đánh trên các xe cộ cho việc xây cất và bảo trì đường sá.
 <p>Janice Jordan HÒA BÌNH VÀ TỰ DO Cố Vấn, Nhà Hoạt Động, Nhà Khắc Phục Khó Khăn Tuổi: 41 Cư ngụ tại: San Diego</p> <p>www.janicejordan.org</p>	<p>Tôi sinh trưởng và lớn lên ở California. Sự đam mê của tôi về các vấn đề xã hội và chính trị là để gây ảnh hưởng thay đổi tích cực cho mọi cộng đồng.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Y tế. • Lương đủ sống. • Quyền của người nhập cư.

Các đảng được liệt kê theo số đảng viên của đảng tại California.

Các Chức Vụ Khác Toàn Tiểu Bang

PHÓ THỐNG ĐỐC Người kế nhiệm Thống Đốc

- Trở thành Thống Đốc nếu Thống Đốc được bầu qua đời hoặc rời chức vụ
- Có lá phiếu quyết định tại Thượng Viện Tiểu Bang
- Chủ tịch Ủy Ban Phát Triển Kinh Tế
- Tham dự hội đồng quản trị của hệ thống đại học California

Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGUY
John Garamendi	Dân Chủ	Ủy Viên Bảo Hiểm Tiểu Bang	Sacramento
Tom McClintock	Cộng Hòa	Thượng Nghị Sĩ Tiểu Bang California	Thousand Oaks
Jim King	Độc Lập Hoa Kỳ	Chuyên Viên Môi Giới Địa Ốc	Riverside
Donna J. Warren	Xanh	Quản Lý Tài Chánh/Tác Giả	Los Angeles
Lynnette Shaw	Tự Do	Người Chăm Sóc/Nhạc Sĩ	Fairfax
Stewart A. Alexander	Hòa Bình & Tự Do	Người Tư Vấn Mua Bán Xe Hơi	Murrieta

TỔNG THƯ KÝ TIỂU BANG Người phụ trách bầu cử và giữ hồ sơ

- Phối hợp các cuộc bầu cử toàn tiểu bang; đảm bảo mọi đề mục được in trên lá phiếu một cách rõ ràng
- Giữ hồ sơ về tài chánh của các cuộc tranh cử và vận động chính trị hành lang
- Cấp phát những tài liệu chính thức, như nhãn hiệu và việc nộp đơn cho các công ty mới
- Cai quản văn khố tiểu bang để bảo trì lịch sử California với những tài liệu như Hiến Pháp Tiểu Bang

Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGUY
Debra Bowen	Dân Chủ	Thượng Nghị Sĩ Tiểu Bang California	Marina del Rey
Bruce McPherson	Cộng Hòa	Tổng Thư Ký Tiểu Bang Được Chỉ Định	Santa Cruz
Glen McMillon, Jr.	Độc Lập Hoa Kỳ	Chủ Doanh Nghiệp Nhỏ	San Leandro
Forrest Hill	Xanh	Cố Vấn Tài Chánh	Oakland
Gail K. Lightfoot	Tự Do	Y Tá Về Hưu	Arroyo Grande
Margie Akin	Hòa Bình & Tự Do	Chuyên Gia Khảo Cổ/Nhà Nhân Loại Học	Riverside

GIÁM SÁT VIÊN TÀI CHÁNH Người phụ trách về kế toán tiểu bang

- Giữ sổ sách về việc chi tiêu của tiểu bang
- Cấp phát đa số chi phiếu của tiểu bang và điều hành việc thu thập tiền người ta nợ tiểu bang
- Kiểm toán và duyệt lại các cơ quan của tiểu bang
- Tường trình về tài chánh của chính quyền tiểu bang và địa phương

Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGUY
John Chiang	Dân Chủ	Thành Viên, Sở Thuế Môn Bài Tiểu Bang	Torrance
Tony Strickland	Cộng Hòa	Chủ Tịch Cơ Quan Của Người Trả Thuế	Moor Park
Warren Mark Campbell	Độc Lập Hoa Kỳ	Mục Sư	Kaweah
Laura Wells	Xanh	Tư Vấn Tài Chánh	Oakland
Donna Tello	Tự Do	Kế Toán Viên Thuế Vụ	Poway
Elizabeth Cervantes Barrón	Hòa Bình & Tự Do	Giáo Viên Về Hưu	Mission Hills

THỦ QUỸ			Chủ ngân hàng tiểu bang
<ul style="list-style-type: none"> • Phục vụ như là chủ ngân hàng của tiểu bang và phát tiền để trả các hóa đơn của tiểu bang • Điều hành việc đầu tư 63 tỷ đô la của tiểu bang • Điều hành việc bán công phiếu của tiểu bang • Chủ tọa nhiều ủy ban liên quan đến vấn đề tài chính và đầu tư của tiểu bang 			Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGỰ
Bill Lockyer	Dân Chủ	Bộ Trưởng Tư Pháp California	Hayward
Claude Parrish	Cộng Hòa	Thành Viên, Sở Thuế Môn Bài Tiểu Bang	Long Beach
E. Justin Noonan	Độc Lập Hoa Kỳ	Chuyên Viên Kỹ Thuật Về Vi Tính	Marysville
Mehul M.Thakker	Xanh	Cố Vấn Đầu Tư	Oakland
Marian Smithson	Tự Do	Thủ Quỹ Thành Phố/Giám Định Viên Kế Toán	West Covina
Gerald Sanders	Hòa Bình & Tự Do	Thợ Điện Thuộc Nghiệp Đoàn/ Công Nhân Bốc Dỡ Hàng Ở Cảng	Oakland

BỘ TRƯỞNG TƯ PHÁP			Người đứng đầu về việc thi hành luật pháp
<ul style="list-style-type: none"> • Đảm bảo việc thi hành luật lệ cùng một cách trên khắp tiểu bang • Là cố vấn pháp luật cho Thống Đốc, Cơ Quan Lập Pháp và các cơ quan tiểu bang • Điều hành Bộ Tư Pháp tiểu bang • Giám thị các cảnh sát trưởng và biện lý quận hạt toàn tiểu bang. 			Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGỰ
Jerry Brown	Dân Chủ	Thị Trưởng Oakland/Luật Sư	Oakland
Chuck Poochigian	Cộng Hòa	Thượng Nghị Sĩ California/Luật Sư	Fresno
Michael S. Wyman	Xanh	Luật Sư	San Rafael
Kenneth A. Weissman	Tự Do	Luật Sư	Beverly Hills
Jack Harrison	Hòa Bình & Tự Do	Luật Sư/Ủy Viên Về Vấn Đề Thuê Nhà	Berkeley

ỦY VIÊN BẢO HIỂM			Người đứng đầu về bảo hiểm
<ul style="list-style-type: none"> • Điều hành Bộ Bảo Hiểm tiểu bang • Buộc các công ty bảo hiểm phải tuân thủ luật lệ • Giúp công chúng đối với các thắc mắc và than phiền của họ về bảo hiểm 			Được bầu cho 4 năm

ỨNG CỬ VIÊN	ĐẢNG	NGHỀ NGHIỆP	NƠI CƯ NGỰ
Cruz M. Bustamante	Dân Chủ	Phó Thống Đốc California	Sacramento
Steve Poizner	Cộng Hòa	Doanh Nhân/Nhà Doanh Nghiệp	Los Gatos
Jay Earl Burden	Độc Lập Hoa Kỳ	Sinh Viên	Marysville
Larry Cafiero	Xanh	Chủ Bút Tòa Báo	Scotts Valley
Dale F. Ogden	Tự Do	Chuyên Viên/Tư Vấn Bảo Hiểm	San Pedro
Tom Condit	Hòa Bình & Tự Do	Nhà Văn	Berkeley

- Một trong hai Thượng Nghị Sĩ Liên Bang; đại diện cho người dân của California tại Washington D.C. **Được bầu cho 6 năm**
- Làm việc với các Thượng Nghị Sĩ Liên Bang của các tiểu bang khác để soạn các luật Liên Bang mới
- Với tư cách là thành viên của Quốc Hội, giúp soạn thảo ngân sách và các điều ưu tiên cho chính quyền liên bang

ỨNG CỬ VIÊN	LẬP TRƯỜNG	MỤC TIÊU ƯU TIÊN
 <p>Dianne Feinstein DÂN CHỦ Thượng Nghị Sĩ Liên Bang Tuổi: 72 Cư ngụ tại: San Francisco www.dianne2006.com</p>	<p>Trong suốt 13 năm ở Thượng Viện Liên Bang, tôi đã dùng tiếng nói độc lập để cộng tác với các thành viên của cả hai đảng, tìm ra những biện pháp hợp tình hợp lý cho các vấn đề California và quốc gia đang phải đối diện.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giải quyết sự gia tăng nhiệt độ toàn cầu, mối đe dọa trầm trọng nhất cho môi trường mà hành tinh này đang đối diện. • Cung cấp sự trợ giúp của liên bang để kiểm chế sự bạo hành của băng đảng. • Đảm bảo California sẽ đáp ứng được nhu cầu về nước của tiểu bang trong tương lai.
 <p>Richard “Dick” Mountjoy CỘNG HÒA Doanh Nhân/Thượng Nghị Sĩ Hối Hưu Tuổi: 74 Cư ngụ tại: Monrovia www.MountjoyforSenate.com</p>	<p>Tôi đã phục vụ trong Hội Đồng Thành Phố, Hạ Viện và Thượng Viện Tiểu Bang. Tôi sẽ tranh đấu để bảo vệ quốc gia chúng ta tránh được mối đe dọa của quân khủng bố, sự xâm nhập bất hợp pháp và việc chi tiêu phi mã của chính quyền. Tôi là người dân địa phương của California và sẽ đại diện cho người dân California.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • An ninh ở biên giới ngay bây giờ. Ngưng sự xâm nhập bất hợp pháp – không ân xá cho những ngoại kiều bất hợp pháp. • Bảo vệ những quyền về tài sản tư nhân. • Diệt trừ nạn phung phí và chi tiêu “theo phe phái” của chính quyền.
 <p>Don J. Grundmann ĐỘC LẬP HOA KỲ Bác Sĩ Chính Hình Tuổi: 54 Cư ngụ tại: San Leandro www.truthusa.org</p>	<p>Tôi là một công dân thông hiểu những tội phạm tài chánh lớn nhất đã vi phạm đối với công dân chúng ta và cách để ngăn chặn những tội này. Chính sách của tôi sẽ mang lại nhiều công ăn việc làm và sự thịnh vượng cho tiểu bang và quốc gia chúng ta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vạch trần và ngăn chặn sự gian lận phi pháp của Quỹ Dự Trữ Liên Bang và Sở Thuế Vụ. • Tái thiết nền kinh tế kỹ nghệ của chúng ta; ngăn chặn việc mang ra nước ngoài những công việc về sản xuất và phát triển sự tự cung cấp đủ năng lượng cho tiểu bang và quốc gia. • Ngăn chặn việc nhập cư bất hợp pháp.
 <p>Todd Chretien XANH Người Hoạt Động Tích Cực Cho Cộng Đồng Tuổi: 37 Cư ngụ tại: Oakland www.Todd4Senate.org</p>	<p>Tôi là thành viên lâu dài của công đoàn, một người hoạt động tích cực chống chiến tranh và là người tổ chức cho công bằng xã hội. Tôi không nhận tiền giúp vận động tranh cử của các công ty. Tôi tin rằng điều duy nhất có thể tạo được các thay đổi tích cực là mọi người xuống đường để đòi hỏi quyền lợi của họ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Đưa quân lính từ Iraq về nước. • Ân xá cho tất cả những nhân công là di dân không có giấy tờ. • Đồng lương đủ sống là \$10 một giờ cho tất cả nhân công.
 <p>Michael S. Metti TỰ DO Tự Làm Chủ Tuổi: 53 Cư ngụ tại: San Diego www.mettiforsenate.com</p>	<p>Là một doanh nhân vừa trong nước vừa quốc tế, tôi đã học được cách điều đình thành công với các công ty tư và các cơ quan chính quyền. Khả năng này sẽ phục vụ người dân California tốt đẹp ở Washington nơi mà việc mang lợi về nhà là tiêu chuẩn của các nhà chính trị quốc gia chúng ta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giảm các chương trình chính phủ chỉ phục vụ các chính trị gia và những nhóm quyền lợi đặc biệt. • Chấm dứt đạo luật Patriot Act và giải quyết tình trạng rối ren tại biên giới của chúng ta. • Mang binh sĩ của chúng ta về nước.
 <p>Marsha Feinland HÒA BÌNH VÀ TỰ DO Giáo Viên Về Hưu Tuổi: 57 Cư ngụ tại: Berkeley www.feinlandforsenate.org</p>	<p>Tôi đã được bầu để giúp giữ giá thuê nhà thấp tại Berkeley. Tôi giúp đỡ các giáo viên khác trong nghiệp đoàn của tôi. Tôi muốn hoạt động để tạo cuộc sống tốt đẹp và có một trái đất lành mạnh cho tất cả chúng ta, không phải để làm lợi cho giới nhà giàu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mang tất cả quân lính của chúng ta từ Iraq, Afghanistan và Trung Đông về nước. • Công việc tốt với đồng lương đủ sống, y tế miễn phí, giáo dục có phẩm chất và chỗ ở tử tế cho mọi người. • Quyền bình đẳng cho tất cả người dân, bao gồm các nhân công di dân.

Các đảng được liệt kê theo số đảng viên của đảng tại California.

★ Các Chức Vụ Dân Cử Khác

Ngoài các chức vụ dân cử trong bản hướng dẫn này, sẽ còn nhiều ứng cử viên khác trên lá phiếu của quý vị. Quý vị cũng sẽ chọn các đại biểu của mình tại Hạ Viện Liên Bang và Tiểu Bang trong cuộc bầu cử này. Một số khu vực cũng sẽ bầu các ghế tại Thượng Viện Tiểu Bang. Phiếu bầu của quý vị cũng có thể có các ứng cử viên cho chính quyền địa phương của quý vị, chẳng hạn như giám sát viên quận hạt, nghị viên hội đồng thành phố hoặc hội đồng nhà trường.

Tất cả các ứng cử viên thuộc vùng của quý vị sẽ được liệt kê trong Phiếu Bầu Mẫu mà văn phòng bầu cử quận hạt sẽ gửi đến cho quý vị. Xin ghé vào www.smartvoter.org để biết thêm chi tiết về các ứng cử viên địa phương.

CHÍNH QUYỀN LIÊN BANG

Tổng Thống và Phó Tổng Thống

- Nhiệm kỳ 4 năm
- Cuộc bầu cử tới vào năm 2008

Quốc Hội Hoa Kỳ-Soạn thảo các dự luật và ngân sách liên bang

Thượng Viện Liên Bang

- 2 Nghị Sĩ cho mỗi tiểu bang, được bầu cho 6 năm
- Một Nghị Sĩ Liên Bang được chọn trong kỳ bầu cử này

Hạ Viện Liên Bang

- 53 thành viên cho California, được bầu cho 2 năm
- Tất cả được bầu lại trong kỳ bầu cử này

CHÍNH QUYỀN TIỂU BANG CALIFORNIA

Thống Đốc

- Nhiệm kỳ 4 năm
- Được bầu lại trong cuộc bầu cử này

Lập Pháp Tiểu Bang-Soạn thảo các dự luật và ngân sách California

Thượng Viện Tiểu Bang

- 40 Nghị Sĩ, được bầu cho 4 năm
- Bầu lại một nửa kỳ này, và một nửa bầu vào năm 2008

Hạ Viện Tiểu Bang

- 80 Dân Biểu Tiểu Bang, được bầu cho 2 năm
- Tất cả được bầu lại trong kỳ bầu cử này

★ Chánh Án

Trong cuộc bầu cử này, tất cả các cử tri ở California sẽ được yêu cầu bỏ phiếu để giữ hai thẩm phán của Tối Cao Pháp Viện California hay không. Quý vị cũng được yêu cầu bỏ phiếu cho các chánh án Tòa Phúc Thẩm Tiểu Bang trong khu vực của quý vị. Các chánh án này không tranh cử với ai. Thay vì thế, các cử tri được yêu cầu bỏ phiếu “thuận” (yes) hoặc “chống” (no) nếu họ muốn chánh án đó tiếp tục làm việc. Nếu họ bỏ phiếu “chống” (no), Thống Đốc bổ nhiệm một chánh án mới.

Hai thẩm phán Tối Cao Pháp Viện sau đây sẽ có tên trên tất cả các lá phiếu của California:

- Thẩm phán Tối Cao Pháp Viện California **Carol A. Corrigan** được bổ nhiệm tháng Giêng năm 2006. Nếu các cử tri chấp thuận sự bổ nhiệm này, nhiệm kỳ của bà sẽ kéo dài đến tháng Giêng năm 2018.
- Thẩm phán Tối Cao Pháp Viện California **Joyce Luther Kennard** được bổ nhiệm tháng Tư năm 1989. Nhiệm kỳ hiện nay của bà chấm dứt vào tháng Giêng năm 2007. Nếu được các cử tri chấp thuận, nhiệm kỳ kế tiếp của bà sẽ kéo dài đến năm 2019.

VÀI ĐIỀU VỀ CÁC TÒA ÁN VÀ CHÁNH ÁN CỦA CALIFORNIA

Hệ thống tòa án California có ba cấp:

- **Tòa Thượng Thẩm** – đây là nơi các phiên xử xảy ra tại mỗi quận hạt
- **Tòa Phúc Thẩm** – có 105 chánh án Tòa Phúc Thẩm, chia ra làm sáu khu vực
- **Tối Cao Pháp Viện** – California có một Tối Cao Pháp Viện với bảy chánh án (cũng được gọi là “thẩm phán”)

Quyết định của các tòa Thượng Thẩm có thể được kháng án lên Tòa Phúc Thẩm. Từ đó, việc kháng án được đưa lên Tối Cao Pháp Viện California, nơi có quyết định tối hậu về cách giải thích luật lệ tiểu bang.

Các chánh án cho Tối Cao Pháp Viện và Tòa Phúc Thẩm California:

- được Thống Đốc đề cử và được phê chuẩn bởi Ủy Ban Bổ Nhiệm Ngành Tư Pháp trong một thủ tục công khai
- phải được các cử tri chấp thuận sau khi họ được bổ nhiệm (trong cuộc bầu cử tới đây cho Thống Đốc)
- phải được tái chấp thuận sau khi hết nhiệm kỳ 12 năm, không có giới hạn về số nhiệm kỳ họ có thể làm việc

Xin ghé vào www.easyvoter.org để biết thêm chi tiết về việc bỏ phiếu cho các chánh án ở California.

Có tất cả mười ba dự luật tiểu bang trong cuộc bầu cử này. Bất cứ dự luật nào được hơn 50% phiếu bầu “có” sẽ trở thành luật mới của tiểu bang. Những dự luật nào sẽ thay đổi Hiến Pháp California được gọi là Tu Chính Hiến Pháp. Các Dự Luật từ 1A đến 1E do Cơ Quan Lập Pháp Tiểu Bang đưa ra. Các Dự Luật từ 83 đến 90 là “đề xướng luật” được những người đã thu thập đủ chữ ký đưa ra trên phiếu bầu.

- **1A** Ngân Quỹ Cho Giao Thông
- **1B** Công Phiếu về Giao Thông
- **1C** Công Phiếu về Gia Cư
- **1D** Công Phiếu cho Các Cấu Trúc của Nhà Trường và Đại Học
- **1E** Công Phiếu về Kiểm Soát Nạn Lạm
- **83** Hình Phạt cho Tội Phạm Về Tình Dục
- **84** Công Phiếu về Nước & Tài Nguyên Thiên Nhiên
- **85** Thông Báo cho Cha Mẹ về Việc Phá Thai
- **86** Thuế Thuốc Lá
- **87** Thuế Dầu cho Năng Lượng Sạch
- **88** Thuế Bất Động Sản cho Giáo Dục
- **89** Tài Trợ Công Cộng cho Vận Động Tranh Cử Chính Trị
- **90** Các Quyền Về Bất Động Sản

Bản hướng dẫn này mô tả vắn tắt mỗi dự luật với những tên được đơn giản hóa. Xin xem cả phần mô tả tổng quát về ngân sách tiểu bang California ở trang 15. Muốn biết thêm chi tiết, xin đọc Tập Chỉ Dẫn Thông Tin Cho Cử Tri được gửi qua bưu điện đến mỗi cử tri. Quý vị không phải bỏ phiếu cho tất cả mọi điều! Quý vị hãy chọn những đề tài nào quan trọng đối với quý vị, tìm hiểu thêm rồi bỏ phiếu cho điều đó.

1A

Ngân Quỹ Cho Giao Thông

Tu Chính Hiến Pháp

Tình trạng hiện nay: California đánh thuế doanh thu trên xăng 6% và thu được khoảng 2 tỷ đô la một năm cho ngân sách tiểu bang. Trước năm 2002, số tiền đó được dùng cho những vấn đề như giáo dục, dịch vụ y tế và xã hội và nhà tù. Vào năm 2002, các cử tri thay đổi Hiến Pháp California để tiền thuế doanh thu trên xăng chỉ được sử dụng cho giao thông, ngoại trừ trường hợp khẩn cấp về ngân sách tiểu bang. Trong các tài khóa 2003-04 và 2004-05, tiền thuế doanh thu trên xăng này đã được sử dụng để giúp cân bằng ngân sách tiểu bang, không phải cho giao thông.

Điều Dự Luật 1A sẽ làm: Tạo những thay đổi khác cho Hiến Pháp California để đảm bảo ngân quỹ thuế doanh thu trên xăng được sử dụng cho giao thông. Thí dụ, các ngân quỹ này chỉ có thể sử dụng hai lần trong vòng 10 năm cho các vấn đề khác hơn là giao thông và phải được trả lại với tiền lời cho giao thông trong vòng ba năm.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Không có thay đổi gì cho tổng số chi tiêu của tiểu bang. Bắt đầu từ năm 2007, ngân quỹ cho giao thông sẽ ổn định hơn. Các nhà làm luật của tiểu bang sẽ bớt đi sự linh hoạt khi họ muốn cân bằng ngân sách tiểu bang.

Những người ủng hộ Dự Luật 1A nói:

- Dự Luật 1A ngăn chặn các nhà làm luật không được thao túng ngân quỹ mà các cử tri đã dành riêng cho giao thông.
- California cần đầu tư vào đường sá để giảm bớt tắc nghẽn giao thông và cải thiện sự an toàn.

www.readforyourself.org

Những người phản đối Dự Luật 1A nói:

- California vẫn còn những vấn đề về ngân sách. Dự luật này giảm bớt tiền có thể được chi tiêu cho các dịch vụ như giáo dục và y tế.
- Hình thức "đề riêng" này tạo khó khăn hơn cho các nhà làm luật để họ làm việc.

CÔNG PHIẾU LÀ GÌ?

Công phiếu là cách để chính phủ vay tiền, thường là cho những việc lâu dài như trường học và cầu cống. Chính phủ bán công phiếu để có tiền bây giờ và trả lại với tiền lời, thông thường trong vòng 30 năm. Các cử tri phải chấp thuận đa số công phiếu của California mà sẽ được trả lại từ Quỹ Tổng Quát của ngân sách tiểu bang.

1B Công Phiếu về Giao Thông

Tình trạng hiện nay: Hiện nay tiểu bang California tiêu khoảng 20 tỷ đô la mỗi năm cho “cơ sở hạ tầng” về giao thông, như xa lộ, đường sá, phương tiện chuyên chở và đường hỏa xa. Đa số tiền này lấy từ thuế tiểu bang và địa phương và từ ngân quỹ liên bang. Phần lớn chi tiêu cho giao thông đã theo cách “có bao nhiêu tiêu bấy nhiêu”, có nghĩa là chi tiêu bị giới hạn ở mức thu được mỗi năm (so với sử dụng công phiếu để vay tiền). Kể từ năm 1990, công phiếu tiểu bang ít hơn 5% của tổng số chi tiêu cho giao thông.

Điều Dự Luật 1B sẽ làm: Cho phép chính quyền tiểu bang bán 19,9 tỷ đô la công phiếu để tài trợ nhiều việc cải thiện và sửa chữa về giao thông như thêm làn đường để giảm bớt tắc nghẽn giao thông, mở rộng phương tiện chuyên chở địa phương và cải thiện phẩm chất không khí, an toàn về động đất và vấn đề an ninh.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 39 tỷ đô la để trả 19,9 tỷ đô la nợ công phiếu và 19 tỷ đô la tiền lời trong vòng 30 năm. Cũng có những chi phí phụ thêm chưa biết rõ để điều hành và bảo trì vài thứ như xe buýt hoặc toa xe lửa mới.

Những người ủng hộ Dự Luật 1B nói:

- Chúng ta cần chi tiêu thêm cho giao thông để bảo đảm tương lai vững mạnh cho California. Dự luật này cải thiện nền kinh tế, giao thông và an toàn của chúng ta.
- Dự Luật 1B cho phép chúng ta đầu tư vào những dự án giao thông cần phải làm từ lâu mà không phải tăng thuế.

www.readforyourself.org

Những người phản đối Dự Luật 1B nói:

- California không thể tiếp tục vay mượn mãi. Công phiếu không phải “tiền chùa” và làm vấn đề ngân sách tiểu bang chúng ta càng trầm trọng.
- Bỏ phiếu “không” cho Dự Luật 1B sẽ buộc các nhà làm luật tiểu bang chỉ dùng tiền chúng ta đang có để chi trả cho giao thông.

www.protecttaxpayers.com

1C Công Phiếu về Gia Cư

Tình trạng hiện nay: Các công ty tư xây cất phần lớn nhà ở tại California. Một số dự án về nhà ở và chung cư được vay tiền chính phủ với phân lời thấp khi đồng ý bán hoặc cho những người dân California có thu nhập thấp thuê. Cũng có những chương trình tiểu bang khác giúp đỡ những người mua nhà lần đầu và có thu nhập thấp về chi phí của số tiền trả đầu tiên (down payment). Năm 2002, cử tri đã chấp thuận 2,1 tỷ đô la công phiếu cho các chương trình gia cư của tiểu bang. Phần lớn số tiền này đã được dùng rồi.

Điều Dự Luật 1C sẽ làm: Cho phép chính quyền tiểu bang bán 2,85 tỷ đô la công phiếu cho:

- các dự án gia cư và mở mang liên quan trong các khu vực thành thị và gần các phương tiện chuyên chở công cộng
- trợ giúp những người thuê nhà, những người mua nhà lần đầu và có thu nhập thấp
- nhà ở cho các nông dân, nơi tạm trú cho người vô gia cư và những chương trình khác

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 6,1 tỷ đô la để trả 2,85 tỷ đô la nợ công phiếu và 3,3 tỷ đô la tiền lời trong vòng 30 năm.

Những người ủng hộ Dự Luật 1C nói:

- Chưa lúc nào khó khăn hơn đối với các gia đình đi làm có được nhà ở với giá phải chăng. Dự Luật 1C là bước tiến quan trọng và tạo thêm 87.000 công việc.
- Trên 360.000 dân California vô gia cư. Dự Luật 1C sẽ cung cấp nhà ở an toàn cho một số người cần được giúp đỡ nhiều nhất.

www.readforyourself.org

Những người phản đối Dự Luật 1C nói:

- Công phiếu chỉ nên dành cho những mục đích công cộng lâu dài như cầu cống, đường sá và trường học. Các nhà thầu tư phải xây cất nhà cửa, không phải chính quyền.
- Sẽ tốn 2 đô la để trả lại 1 đô la chúng ta vay. California không thể gánh chịu món nợ này.

www.NoProp1C.com

1D

Công Phiếu cho Các Cấu Trúc của Nhà Trường và Đại Học

Tình trạng hiện nay: Trong vòng 10 năm vừa qua, các cử tri đã chấp thuận 28 tỷ đô la công phiếu tiểu bang cho những dự án trường học K-12 và 6,5 tỷ đô la cho việc xây cất tại các trường cao đẳng cộng đồng và đại học công. Phần lớn số tiền này đã được dùng. Để nhận được tiền từ công phiếu tiểu bang, học khu phải bỏ ra một nửa phí tổn của một trường mới hoặc 40% để sửa chữa những trường cũ. Thông thường, ngân quỹ bổ sung của địa phương cho học khu là tiền đến từ những công phiếu được cử tri chấp thuận và trả lại với một thuế phụ thêm trên bất động sản. Các trường cao đẳng cộng đồng đôi khi cũng sử dụng công phiếu địa phương để chi trả việc xây cất. Những đại học công của California không thể sử dụng công phiếu địa phương, do đó trông đợi phần lớn vào công phiếu tiểu bang và tiền tặng của tư nhân.

Điều Dự Luật 1D sẽ làm: Cho phép chính quyền tiểu bang bán 10,4 tỷ đô la công phiếu để xây cất và nâng cấp các cơ sở giáo dục:

- 7,3 tỷ đô la cho các trường K-12, phần lớn đòi hỏi ngân quỹ bổ sung của địa phương
- 3,1 tỷ đô la cho các trường cao đẳng cộng đồng và đại học công

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 20,3 tỷ đô la để trả 10,4 tỷ đô la nợ công phiếu và 9,9 tỷ đô la tiền lãi trong vòng 30 năm.

Những người ủng hộ Dự Luật 1D nói:

- Dự Luật 1D sẽ sửa 31.000 lớp học, xây 9.500 lớp học mới và cung cấp 3.000 cơ sở huấn nghệ.
- Quá nhiều trường chật chội làm cho các học sinh khó có được sự giáo dục có phẩm chất.

www.readforyourself.org

Những người phản đối Dự Luật 1D nói:

- Thay vì vay thêm những món nợ 30-năm, chúng ta nên khuyến khích việc sử dụng hữu hiệu hơn các cơ sở đang có.
- Đa số các trường không nhận được đồng nào từ công phiếu tiểu bang trước đây và đa số cũng sẽ không nhận được đồng nào từ công phiếu này.

www.protecttaxpayers.com

1E

Công Phiếu về Kiểm Soát Nạn Lụt

Tình trạng hiện nay: Phần lớn dân ở California có được nước uống từ các sông chảy qua Thung Lũng Miền Trung. Chính quyền tiểu bang chịu trách nhiệm về 1.600 dặm các đê giữ cho sông không ngập lụt vào thành phố và thị trấn. Tiểu bang cũng trợ giúp các dự án kiểm soát nạn lụt tại các vùng khác của California.

Điều Dự Luật 1E sẽ làm: Cho phép chính quyền tiểu bang bán 4,1 tỷ đô la công phiếu cho các dự án kiểm soát nạn lụt:

- 3 tỷ đô la để sửa chữa các đê và tăng việc phòng ngừa nạn lụt tại Thung Lũng Miền Trung
- 1,1 tỷ đô la cho các dự án an toàn về lụt tại các nơi khác trong California

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 8 tỷ đô la để trả 4,1 tỷ đô la nợ công phiếu và 3,9 tỷ đô la tiền lãi trong vòng 30 năm.

Những người ủng hộ Dự Luật 1E nói:

- Những sửa chữa này đã cần phải làm từ lâu. Chúng ta cần chuẩn bị sẵn sàng cho các thiên tai.
- Dự luật này giúp bảo vệ hàng trăm ngàn căn nhà và nước uống cho 22 triệu dân California.

www.readforyourself.org

Những người phản đối Dự Luật 1E nói:

- Tiểu bang không nên mang nợ thêm cho việc mà chính quyền liên bang và địa phương phải chi trả.
- Dự Luật 1E sẽ chỉ trả cho một phần nhỏ của các sửa chữa cần có.

www.protecttaxpayers.com

83

Hình Phạt cho Tội Phạm Về Tình Dục

Để Xướng Luật

Tình trạng hiện nay: Những người phạm một số tội về tình dục phải đăng ký với ty cảnh sát địa phương và cho cảnh sát biết nơi họ cư ngụ. Hiện nay có khoảng 90.000 người phạm tội tình dục đã đăng ký tại California. Những người phạm một số tội với trẻ em không được sống gần trường học trong lúc hãy còn được thả có điều kiện. Một số người phạm tội tình dục có nguy cơ cao được theo dõi với thiết bị điện tử trong lúc hãy còn được thả có điều kiện hoặc quản chế. Những người phạm tội tình dục nguy hiểm nhất có thể bị giữ tại một bệnh viện tâm thần tiểu bang sau khi hết án tù của họ.

Điều Dự Luật 83 sẽ làm: Gia tăng hình phạt và giới hạn đối với những người bị kết án phạm tội về tình dục. Một số người phạm tội tình dục sẽ chịu án tù lâu hơn và ở tình trạng được thả có điều kiện lâu hơn. Những người phạm tội tình dục đã đăng ký sẽ không bao giờ được phép sống gần trường học hay công viên. Những người phạm tội tình dục đại hình phải được theo dõi với thiết bị điện tử chung thân. Thêm nhiều người phạm tội tình dục có thể bị giữ tại các bệnh viện tâm thần tiểu bang.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Dự Luật 83 sẽ tăng số tù nhân. Phí tổn hoạt động cho nhà tù, bệnh viện và sự theo dõi có thể tăng khoảng dăm ba trăm triệu đô la mỗi năm trong vòng 10 năm. Chi phí một-lần xây cất nhà tù và bệnh viện tâm thần tiểu bang có thể là vài trăm triệu đô la.

Những người ủng hộ Dự Luật 83 nói:

- Dự Luật 83 bảo vệ tất cả chúng ta bằng cách giữ những người phạm tội tình dục nguy hiểm trong tù lâu hơn và bắt họ tránh xa các trường học và công viên.
- Dự luật này cho cảnh sát công cụ họ cần để theo dõi được các người phạm tội tình dục.

www.83YES.com

Những người phản đối Dự Luật 83 nói:

- Dự Luật 83 phung phí vài trăm triệu đô la để theo dõi những người phạm tội ít nguy cơ, không bạo hành hết cả đời họ.
- Những luật lệ tương tự đã được áp dụng thử tại các tiểu bang khác mà không giảm được vấn đề phạm pháp.

www.cacj.org

84

Công Phiếu về Nước & Tài Nguyên Thiên Nhiên

Để Xướng Luật

Tình trạng hiện nay: Tiểu bang có nhiều chương trình khác nhau để bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường, kiểm soát nạn lụt, cung cấp giải trí ngoài trời, lập kế hoạch cho nhu cầu về tài nguyên thiên nhiên trong tương lai. Chính quyền địa phương và các tổ chức bất vụ lợi cũng có những chương trình tương tự được tiểu bang tài trợ. Trong vòng 10 năm vừa qua, các cử tri đã chấp thuận khoảng 11 tỷ đô la công phiếu cho chi phí về tài nguyên thiên nhiên.

Điều Dự Luật 84 sẽ làm: Cho phép chính quyền tiểu bang bán 5,4 tỷ đô la công phiếu cho:

- nước uống an toàn, phẩm chất nước và nguồn cung cấp nước
- bảo vệ môi trường và kiểm soát nạn lụt
- cải thiện và kế hoạch cho công viên

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 10,5 tỷ đô la để trả 5,4 tỷ đô la nợ công phiếu và 5,1 tỷ đô la tiền lãi trong vòng 30 năm.

Những người ủng hộ Dự Luật 84 nói:

- Dự Luật 84 sẽ giúp đảm bảo nguồn cung cấp nước của chúng ta được trong sạch, chắc chắn và an toàn, và sẽ bảo vệ các sông, hồ, bãi biển và vịnh của California.
- Dự luật này cho phép mỗi vùng của tiểu bang lựa chọn cách thức để đáp ứng những đòi hỏi gia tăng về tài nguyên nước của chúng ta.

www.Yeson84.com

Những người phản đối Dự Luật 84 nói:

- Những dự án địa phương phải do các cộng đồng địa phương tài trợ. Công phiếu tiểu bang chỉ nên dành cho các dự án có lợi cho toàn tiểu bang.
- Trả nợ các công phiếu này sẽ được ưu tiên hơn những chi tiêu khác của chính quyền như các chương trình giáo dục và y tế.

www.protecttaxpayers.com

Tình trạng hiện nay: Một thiếu nữ mang thai (một cô gái dưới 18 tuổi chưa có chồng) có thể phá thai tại California mà không cần cho cha mẹ cô ta biết.

Điều Dự Luật 85 sẽ làm: Thay đổi Hiến Pháp California để đòi hỏi bác sĩ thông báo cho cha/mẹ hoặc người giám hộ ít nhất 48 tiếng đồng hồ trước khi phá thai cho vị thành niên. Luật không đòi hỏi cha/mẹ phải đồng ý việc phá thai. Họ chỉ cần được biết về việc này. Thông báo cho cha mẹ không đòi hỏi trong trường hợp y khoa khẩn cấp hoặc nếu vị thành niên được tòa thiếu nhi chấp thuận. Một số thông tin về phá thai và quyết định của tòa thiếu nhi sẽ được báo cáo cho tiểu bang nhưng không nêu danh tánh của vị thành niên.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí của tiểu bang có thể gia tăng vài trăm triệu đô la mỗi năm cho các chương trình y tế và an sinh và chi phí tòa án.

Những người ủng hộ Dự Luật 85 nói:

- Một thiếu nữ mang thai cần sự hỗ trợ của cha mẹ trước và sau khi cô ta quyết định phải làm gì.
- Những vị thành niên đầu cha mẹ việc phá thai có thể trì hoãn việc xin giúp đỡ về vấn đề y tế sau khi phá thai.

www.YESon85.net

Những người phản đối Dự Luật 85 nói:

- Những vị thành niên sợ không dám cho cha mẹ biết hoặc quá sợ để trình bày với chánh án có thể đi tìm những cách phá thai không an toàn.
- Dự Luật 85 là một phần của một trù tính rộng lớn hơn để cắt xén dần việc phá thai chính thức tại Hoa Kỳ.

www.NOon85.com

Tình trạng hiện nay: Giá một bao thuốc lá khoảng 4 đô la tại California. Giá này bao gồm 87 xu thuế thuốc lá tiểu bang, các cử tri đã chấp thuận dùng một phần lớn của thuế này cho các chương trình phát triển ban đầu của trẻ thơ, giáo dục và phòng ngừa về thuốc lá, chăm sóc sức khỏe cho những người có thu nhập thấp không có bảo hiểm y tế.

Điều Dự Luật 86 sẽ làm: Thêm 2,60 đô la nữa về thuế thuốc lá tiểu bang cho mỗi bao thuốc lá, tăng giá mỗi bao lên thành 6,60 đô la. Tiền thuế mới này chỉ được sử dụng cho chăm sóc cấp cứu tại bệnh viện, bảo hiểm sức khỏe cho trẻ em và các chương trình y tế khác liệt kê trong Dự Luật 86. Hiến pháp California sẽ được sửa đổi để không tính tiền của thuế mới này trong giới hạn chi tiêu của tiểu bang và chi tiêu đòi hỏi của tiểu bang cho trường học.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Thuế mới này lúc đầu sẽ tăng khoảng 2,1 tỷ đô la mỗi năm cho vấn đề chăm sóc sức khỏe nhưng sau đó sẽ thu được ít hơn khi người ta bớt hút thuốc lá đi. Tiền thuế mới này có thể không đủ một số chi phí gia tăng của tiểu bang trong tương lai. Về lâu dài chính quyền tiểu bang và địa phương có thể tiết kiệm được chi phí chăm sóc sức khỏe khi ít người hút thuốc lá hơn.

Những người ủng hộ Dự Luật 86 nói:

- Việc tăng thuế này sẽ khiến 500.000 người lớn ngưng hút thuốc lá, giữ cho 700.000 trẻ em không thành người hút thuốc và ngăn ngừa được 300.000 vụ tử vong.
- Dự Luật 86 chi trả cho các dịch vụ chăm sóc sức khỏe nguy kịch và sẽ tiết kiệm cho California khoảng 16 tỷ đô la phí tổn chăm sóc sức khỏe lâu dài về những bệnh tật liên quan đến hút thuốc lá.

www.yesprop86.com

Những người phản đối Dự Luật 86 nói:

- Tăng thuế 300% này bất công cho những người hút thuốc lá và sẽ gây ra tội phạm mới khi tạo cho một xe đầy thuốc lá bị đánh cắp trị giá nhiều triệu đô la.
- Dự Luật 86 được viết có lợi cho các bệnh viện và chương trình chăm sóc sức khỏe cụ thể. Dưới 10% ngân quỹ của Dự Luật 86 được dành cho những dịch vụ trực tiếp giúp người hút thuốc bỏ hút thuốc lá.

www.86facts.org

87

Thuế Dầu cho Năng Lượng Sạch

Đề Xướng Luật • Tu Chính Hiến Pháp

Tình trạng hiện nay: Khoảng 12% dầu sản xuất ở Hoa Kỳ được bơm lên ở California. Các công ty dầu trả thuế lợi tức tiểu bang trên các lợi nhuận kiếm được ở California. Các nhà sản xuất dầu cũng trả 6,2 xu cho mỗi thùng dầu được bơm lên ở California.

Điều Dự Luật 87 sẽ làm: Thay đổi Hiến Pháp California để lập một chương trình 4 tỷ đô la được tài trợ bởi một thuế mới đánh trên dầu sản xuất tại California nhằm giảm bớt việc sử dụng dầu và khuyến khích năng lượng sạch. Chương trình sẽ giúp phát triển và khuyến khích những xe hơi dùng ít xăng hơn, năng lượng tái tạo như năng lượng từ mặt trời hay gió, và nhiều cách sử dụng năng lượng hữu hiệu hơn. Tiền của thuế mới này sẽ không được bao gồm trong giới hạn chi tiêu của tiểu bang hoặc chi tiêu đòi hỏi của tiểu bang cho trường học.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Thuế mới trên dầu này sẽ mang khoảng 225 triệu đô la đến 485 triệu đô la mỗi năm, và sẽ ngừng khi chương trình 4 tỷ đô la được trả xong.

Những người ủng hộ Dự Luật 87 nói:

- Dự Luật 87 bắt các công ty dầu trả phần đóng góp công bằng của họ vào việc năng lượng sạch hơn và coi như bất hợp pháp việc họ chuyển phí tổn này xuống người tiêu thụ.
- Điều này sẽ cung cấp việc bồi hoàn một phần tiền cho các xe sử dụng năng lượng thay thế và cho năng lượng tái tạo như năng lượng từ mặt trời và gió.

www.yeson87.com

Những người phản đối Dự Luật 87 nói:

- Dự luật này làm thuế đánh trên dầu sản xuất ở California cao hơn các tiểu bang khác. Điều này có nghĩa là California sẽ nhập cảng nhiều dầu hơn và có giá xăng cao hơn.
- Chi tiêu cho chương trình này có thể tiếp tục dù rằng không đưa đến việc sử dụng ít dầu hơn.

www.NoOilTax.com

88

Thuế Bất Động Sản cho Giáo Dục

Đề Xướng Luật • Tu Chính Hiến Pháp

Tình trạng hiện nay: California hiện nay có 6,3 triệu học sinh trường công lập K-12. Năm ngoái, 38 tỷ đô la trong số 93 tỷ đô la Quỹ Tổng Quát của tiểu bang được chi tiêu cho giáo dục K-12.

Những chủ bất động sản trả thuế địa phương dựa trên trị giá bất động sản của họ. Trong một số học khu, các cử tri cũng chấp thuận "thuế lô đất" mà các chủ đất trả tiêu biểu cùng một số tiền cho mỗi bất động sản. Những thuế lô đất địa phương cho trường học này cần hai-phần-ba số cử tri chấp thuận. Không có thuế lô đất tiểu bang.

Điều Dự Luật 88 sẽ làm: Thay đổi Hiến Pháp California để tạo ra một thuế tiểu bang mới là 50 đô la trên mỗi bất động sản dành cho những chương trình giáo dục K-12 được ấn định rõ. Tiền thu được từ "thuế lô đất" này sẽ được dùng cho việc giảm bớt số học sinh trong lớp, sách vở, an toàn trường học và những chương trình khác. Những chủ nhà lớn tuổi và có khuyết tật không phải trả thuế này.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Chi phí mới của tiểu bang là khoảng 450 triệu mỗi năm cho những chương trình giáo dục được ấn định rõ.

Những người ủng hộ Dự Luật 88 nói:

- Học sinh trong một-phần-ba các lớp học ở California không có sách mang về nhà. Các giáo viên chi trả cho giấy bút cần bản.
- Ngân quỹ Dự Luật 88 sẽ dùng thẳng cho các lớp học để giảm bớt số học sinh trong lớp, mua sách vở học hỏi và giúp trường học được an toàn hơn.

www.Votefor88.org

Những người phản đối Dự Luật 88 nói:

- Dự Luật 88 tạo ra một loại thuế tiểu bang hoàn toàn mới dễ dàng được thông qua hơn là thuế bất động sản địa phương. Việc này sẽ mở cửa cho những nhà lập pháp có quyền lợi đặc biệt thông qua các thuế của chính họ.
- Dự Luật 88 để cho các nhà làm luật tiểu bang đưa tiền thuế của quý vị cho bất cứ học khu nào trong tiểu bang.

www.noprop88.com

Tình trạng hiện nay: Chi tiêu về vận động tranh cử ở California đã đạt mức kỷ lục. Các ứng cử viên cho các chức vụ dân cử tiểu bang trả tiền vận động tranh cử của họ với sự đóng góp của công chúng, đảng phái chính trị, công ty và tập đoàn. Có một số giới hạn về mức đóng góp này. Các ứng cử viên có thể sử dụng tiền riêng của họ mà không bị giới hạn.

Điều Dự Luật 89 sẽ làm: Quy định một hệ thống tài trợ công cộng cho vận động tranh cử chính trị. Các ứng cử viên cho các chức vụ tiểu bang có thể nhận tài trợ công cộng cho việc vận động tranh cử của họ nếu họ:

- không nhận bất cứ đóng góp nào (ngoại trừ đóng góp giới hạn của đảng và quỹ ban đầu)
- không sử dụng tiền riêng của họ cho việc vận động tranh cử
- tuân thủ các quy định khác như có mặt trong các buổi tranh luận công cộng.

Ngân quỹ công cộng này vào khoảng từ 250.000 đô la cho ứng cử viên Hạ Viện Tiểu Bang đến 15 triệu cho ứng cử viên Thống Đốc. Tiền này sẽ lấy từ việc tăng thuế lợi tức tiểu bang của các công ty lên 0,2 phần trăm.

Những ứng cử viên không nhận tài trợ công cộng sẽ chịu những giới hạn đóng góp khắt khe hơn. Dự Luật 89 cũng giới hạn việc đóng góp của công ty cho vận động tán thành hoặc phản đối một dự luật.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Tăng thuế công ty sẽ thu được hơn 200 triệu đô la mỗi năm, đủ để đài thọ những chi phí của hệ thống tài trợ công cộng mới cho vận động tranh cử chính trị ở California.

Những người ủng hộ Dự Luật 89 nói:

- Dự Luật 89 sẽ giảm quyền hạn đối với các viên chức dân cử của chúng ta mà những nhóm có quyền lợi đặc biệt và những đoàn thể đóng góp nhiều cho vận động tranh cử có.
- Điều này sẽ giúp những người không có các mối quan hệ về nhiều tiền bạc để dâng ra tranh cử hơn.

www.yeson89.org

Những người phản đối Dự Luật 89 nói:

- Dự Luật 89 không giới hạn cách ngân quỹ tài trợ công cộng được chi tiêu ra sao, do đó các người đóng thuế cuối cùng có thể sẽ trả tiền cho những quảng cáo và gửi thư vận động tranh cử nói xấu.
- Các cử tri đã chấp nhận những giới hạn đóng góp vận động tranh cử rồi. Chúng ta không cần có Dự Luật 89.

www.noprop89.org

VÀI LỜI VỀ BẢN HƯỚNG DẪN CỬ TRI DỄ HIỂU

Bản *Hướng Dẫn Cử Tri Dễ Hiểu* phi đảng phái này là sự cộng tác của *League of Women Voters of California Education Fund*, *California Secretary of State's Office* và *California State Library*, cùng với sự hỗ trợ phụ thêm của *The James Irvine Foundation* và *San Francisco Foundation*. Bản hướng dẫn này được in ra cho mỗi cuộc bầu cử toàn tiểu bang kể từ năm 1994.

Nhiều người đã cộng tác để thu thập tin tức và phân phát bản hướng dẫn này. Các cộng tác viên thuộc *League of Women Voters of California Education Fund* – Jacqueline Jacobberger, Robbie Davis, Jill Kaiser Newcom và Carol Souza Cole; *California Secretary of State's Office* – Caren Daniels-Meade và John Mott-Smith; *California State Library* – Susan Hildreth và Jacquie Brinkley; và Sharon Owyang của *Center for Asian Americans United for Self Empowerment (CAUSE)*. Chúng tôi đặc biệt cảm tạ nhóm cộng tác viên thuộc *Legislative Analyst's Office*, *Next Ten* và *Center for Continuing Study of the California Economy*. Các nhà tư vấn văn chương: Bilqis Alawi, Donna Jones, Angelica Marquez, Neil Mills, Jean Shields và Resonja Willoughby.

Bản *Hướng Dẫn Cử Tri Dễ Hiểu* là dự án của *Common Knowledge*: Susan S. Clark, Antonia Hollander. Đề nghị sửa đổi bởi Linda R. Davis. Đồ họa dự án và sản xuất do Gino Squadrito của *Laser.Com Design* phụ trách. Bìa trước: Leah Prahm. Phiên dịch viên: Victor Reyes, Claire Liu, Jacki J. Noh và Dzung Phạm. Mạng điện toán www.easyvoter.org được duy trì bởi *Altrue*.

Được hỗ trợ một phần bởi *U.S. Institute of Museum and Library Services* chiếu theo các điều khoản của *Library Services and Technology Act*, điều hành bởi *Quản Thủ Thư Viện Tiểu Bang ở California*.

Tình trạng hiện nay: Chính quyền tiểu bang và địa phương có quyền (gọi là “quyền tịch thu cho công ích”) để trưng dụng tài sản tư cho việc sử dụng công cộng miễn là người chủ được trả một số tiền phải chăng. Chính phủ dùng quyền này để mua tài sản của những người chủ không muốn bán khi đất đó cần cho các cơ sở công cộng như đường sá, trường học và công viên hoặc để tái thiết những vùng tồi tệ. Thành thạo, chính phủ ép buộc việc bán tài sản để cho phép những công ty khai thác đất đai tư xây cất những nhà, cửa hiệu hoặc kinh doanh mới.

Điều Dự Luật 90 sẽ làm: Thay đổi Hiến Pháp California để chính phủ không thể ép buộc việc bán tài sản tư cho sự sử dụng tư. Dự Luật 90 cũng đòi hỏi người chủ bất động sản được bồi hoàn về những thiệt hại kinh tế lớn lao do những luật lệ hoặc quy định mới gây ra (chẳng hạn thay đổi về đặc tính của vùng), ngoại trừ khi chính quyền phải đối phó với một vấn đề khẩn cấp hoặc bảo vệ sức khỏe và an toàn công cộng.

Ảnh hưởng đến sự chi tiêu của chính quyền: Tổng chi phí của Dự Luật 90 rất khó tiên đoán nhưng có thể là đáng kể. Các chính quyền tiểu bang và địa phương sẽ phải trả các chủ bất động sản về thiệt hại kinh tế. Chính phủ có thể sẽ phải chi trả nhiều hơn cho tài sản theo Dự Luật 90 thay vì theo luật lệ hiện nay.

Những người ủng hộ Dự Luật 90 nói:

- Ép buộc các chủ đất từ bỏ tài sản của họ để một cửa hiệu, khu thương mại hoặc nhà cửa đất tiền có thể được xây là điều sai trái.
- Khi ban hành những luật lệ giảm trị giá tài sản của quý vị, chỉ công bằng khi quý vị được bồi hoàn cho thiệt hại của mình.

www.90yes.com

Những người phản đối Dự Luật 90 nói:

- Điều này có thể dẫn đến những vụ kiện tụng tốn kém và sẽ ngăn cản những hành động của chính quyền có lợi cho công chúng và môi trường.
- Điều này sẽ tăng chi phí cho trường học, đường sá và các cơ sở công cộng khác và sẽ giảm quyền sử dụng đất địa phương.

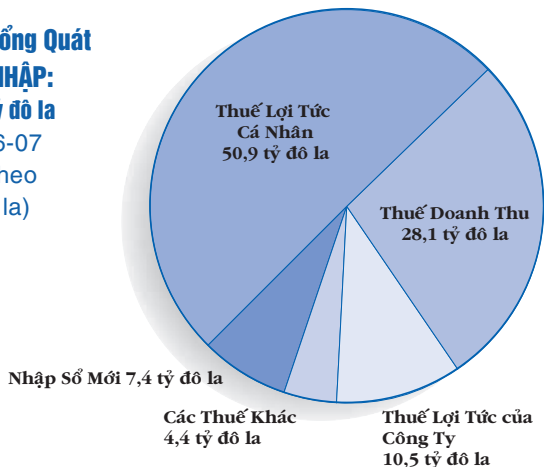
www.NoProp90.com

NGÂN SÁCH TIỂU BANG CALIFORNIA

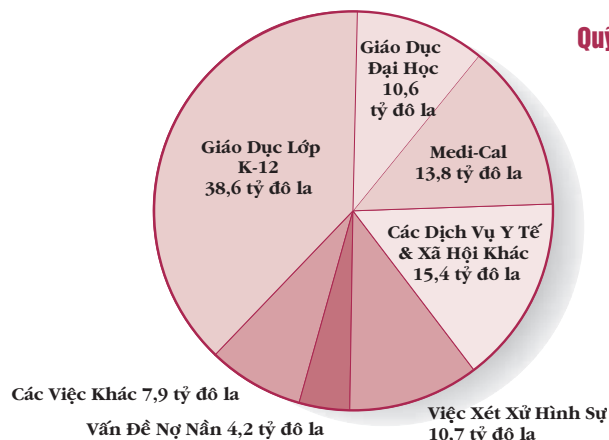
Rất nhiều dự luật sẽ có thể ảnh hưởng đến ngân sách tiểu bang của California. Cơ Quan Lập Pháp Tiểu Bang thông qua ngân sách và Thống Đốc ký ngân sách mỗi năm ước tính sự thu nhập của tiểu bang và cách thức chi tiêu số tiền đó. Từ tháng Bảy năm 2006 đến hết tháng Sáu năm 2007, ngân sách tiểu bang dự tính dùng 128 tỷ đô la cho việc thu nhập và chi tiêu. Ngân sách tiểu bang gồm hai phần chính:

- **Quỹ Tổng Quát** (101 tỷ đô la) –Tiền có được từ thuế lợi tức của người dân và các doanh nghiệp, thuế doanh thu và các loại thuế khác đánh vào những thứ như bảo hiểm và rượu. Quỹ Tổng Quát chi trả cho các dịch vụ công cộng đang xảy ra như giáo dục, y tế và chi phí cho hệ thống nhà tù.
- **Quỹ Đặc Biệt** (27 tỷ đô la) –Số tiền này là từ các thuế dành cho các mục đích đặc biệt như giao thông vận tải, và các chương trình địa phương về sức khỏe và an toàn công cộng.

Quỹ Tổng Quát THU NHẬP: 101 Tỷ đô la (2006-07 tính theo tỷ đô la)

Quỹ Tổng Quát CHI TIÊU: 101 Tỷ đô la (2006-07 tính theo tỷ đô la)

Đi Bầu Thật Dễ Như 1-2-3!

1

GHI DANH ĐI BẦU

- Để bỏ phiếu trong cuộc bầu cử ngày 7 tháng Mười Một, quý vị phải ghi danh (ghi tên) đi bầu trước ngày 23 tháng Mười. Việc ghi danh này miễn phí!
- Để lấy đơn ghi danh cử tri, quý vị có thể:
 - Gọi số 1-800-339-8163 để được gửi đơn đến nhà.
 - Lấy đơn tại thư viện, bưu điện, DMV hoặc các nơi công cộng khác.
 - Vào địa chỉ www.ss.ca.gov và bấm vào phần “Register to Vote.” (Ghi Danh Đi Bầu)
- Khi quý vị điền đơn, hãy chắc chắn bao gồm cả số bằng lái xe hoặc chi tiết khác về căn cước của mình. Đây là một luật mới.
- Quý vị phải điền một đơn ghi danh cử tri mới nếu quý vị chuyển đến một địa chỉ mới, đã đổi tên, hoặc muốn đổi đảng phái chính trị.

2

SẴN SÀNG ĐI BẦU

- Để biết về cuộc bầu cử, các cử tri đã đăng ký nhận được hai cuốn sách nhỏ qua bưu điện:
 - *Phiếu Bầu Mẫu* liệt kê tất cả các ứng cử viên và các đề luật sẽ có trên lá phiếu của quý vị.
 - *Tập Chỉ Dẫn Thông Tin Cho Cử Tri* bao gồm thông tin về các dự luật toàn tiểu bang và thông tin về một số ứng cử viên.
- Quý vị không cần phải bầu cho tất cả mọi điều trên lá phiếu của mình. Hãy chọn những điều mà quý vị quan tâm và tìm hiểu thêm về các điều này.

3

ĐI BẦU!

- **Đích thân đi bầu:** Nhìn nhãn ghi địa chỉ ở bìa sau Phiếu Bầu Mẫu của quý vị để biết phải đến địa điểm nào để bỏ phiếu. Nơi bỏ phiếu của quý vị sẽ mở cửa từ 7 giờ sáng đến 8 giờ tối. Một số quận hạt cũng có những địa điểm thuận tiện mà ở đó quý vị có thể bỏ phiếu trước Ngày Bầu Cử.
- **Bỏ phiếu qua bưu điện:**
 - Đơn đề yêu cầu “phiếu bầu vắng mặt” đi kèm với Phiếu Bầu Mẫu của quý vị. Điền đơn đó và gửi đi để đơn đến văn phòng bầu cử quận hạt của quý vị không trễ hơn ngày 31 tháng Mười.
 - Nếu quý vị muốn được bỏ phiếu qua bưu điện trong mỗi lần bầu cử, quý vị có thể trở thành “Cử Tri Vắng Mặt Vĩnh Viễn.”
 - Khi phiếu bầu vắng mặt của quý vị được gửi đến qua đường bưu điện, xin quý vị điền và gửi phiếu lại cho kịp để phiếu đến trước Ngày Bầu Cử. Hoặc quý vị có thể chọn bỏ vào thùng phiếu tại bất cứ địa điểm bỏ phiếu nào trong quận hạt của quý vị trước 8 giờ tối vào Ngày Bầu Cử.

Xin vào địa chỉ www.easyvoter.org/vietnamese, www.ss.ca.gov và www.smartvoter.org để biết thêm chi tiết về cách đi bầu và về cuộc bầu cử này.